

Acta núm. 12 del Consell Rector del Sistema estadístic de Catalunya

(esborrany pendent d'aprovació)

Data: 3 de novembre de 2020
Horari: inici 18.00 hores
finalització 19.00 hores
Lloc: Sessió virtual mitjançant Microsoft Teams

Hi assisteixen:

Sra. Natàlia Mas Guix	Vicepresidenta del Consell Rector del Sistema estadístic de Catalunya. Actua de presidenta en substitució del president
Sr. Xavier Cuadras i Morató	Director de l'Institut d'Estadística de Catalunya. Actua de secretari.
Sra. Josefina Valls Vila Sra. Meritxell Masó i Carbó	Departament de la Presidència (en substitució de la
Sra. Marta Curto Grau Hisenda	Departament de la Vicepresidència i d'Economia i
Sr. Xavier Gatus i Garriga Pública	Departament de Polítiques Digitals i Administració
Sra. Eva Ladrón Olivares Núria Cuenca León)	Departament d'Educació (en substitució de la Sra.
Sra. Lorena Elvira Ayuso	Departament d'Educació (amb veu i sense vot)
Sr. Jordi Jardí i Pinyol	Departament d'Interior
Sr. Agustí París Roig substitució del Sr. Ferran Falcó Isern)	Departament de Territori i Sostenibilitat (en
Sra. Montserrat Muñoz Moreno	Departament de Justícia
Sra. M. Carme Alcaraz Molina	Departament d'Empresa i Coneixement
Sr. Francesc Xavier Forcadell Esteller	Diputació de Barcelona
Sr. Miquel Noguera Planas	Diputació de Girona
Sr. Eloi Bergós Farràs	Diputació de Lleida
Sr. Eduard Rovira Gual	Diputació de Tarragona
Sr. Màrius Boada i Pla	Ajuntament de Barcelona

Sr. Joan Ramon Rovira i Homs	Cambres de Comerç
Sra. Cristina Rovira Trepal	Institut d'Estadística de Catalunya

S'han excusat d'assistir-hi:

Sr. Pere Aragonès Garcia	President del Consell Rector del Sistema estadístic de Catalunya
Sr. Albert Castellanos Maduell	Vicepresident del Consell Rector del Sistema estadístic de Catalunya
Sr. Aleix Villatoro i Oliver	Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència
Sr. Lluís Baulenas Casas	Departament de Cultura
Sr. Josep Ginesta Vicente	Departament de Treball, Afers Socials i Famílies
Sr. Jaume Serra	Departament de Treball, Afers Socials i Famílies
Sr. David Mascort Subiranas	Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
Sr. Francesc Xavier Quer Bosch	Representant dels consells comarcals de la resta de comarques
Sra. M. Teresa Martí i Castro	Representant de les entitats de dret públic que participen en el Sistema estadístic de Catalunya

Ordre del dia:

1. Lectura i aprovació, si escau, de l'acta de la sessió anterior (28 d'octubre de 2019).
2. Proposta de Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2021.
3. Informe sobre el compliment del Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2019.
4. Pla estadístic de Catalunya 2022–2025.
5. Torn obert de paraules.

Desenvolupament de la sessió

A les 18.00 hores del 3 de novembre, comença la reunió del Consell Rector del Sistema estadístic de Catalunya (en endavant CRSEC) en sessió ordinària i en fòrum virtual (mitjançant la plataforma Microsoft Teams), per tractar els punts previstos a l'ordre del dia, d'acord amb la convocatòria del secretari i seguint les indicacions del president.

Natàlia Mas actua de presidenta de la reunió en substitució del seu president, Pere Aragonés, d'acord amb la seva resolució. La presidenta en primer lloc dona la benvinguda a tothom, especialment als nous assistents i desitja a tots els participants que estiguin bé i comenta que donades les circumstàncies actuals la reunió se celebra virtualment a partir de la plataforma Microsoft Teams. A continuació segueix amb l'ordre del dia de la sessió.

1. Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior

La presidenta dona la paraula al secretari del CRSEC i director de l'Idescat, Xavier Cuadras Morató. El director de l'Idescat també dona la benvinguda a tots els assistents. A continuació comenta que l'esborrany de l'acta es va trametre amb anterioritat a la sessió d'avui i pregunta si algu vol fer-ne alguna esmena o observació. No hi ha cap observació i la presidenta dona per aprovada l'acta número 11 de la darrera sessió del CRSEC, celebrada el 28 d'octubre de 2019.

2. Proposta de Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2021

La presidenta passa ara al punt número 2 sobre la proposta de Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2021 (en endavant, PAAE 2021). La presidenta demana al director de l'Idescat que informi sobre el nou Programa anual d'actuació estadística de Catalunya (en endavant, PAAE) per a l'any 2021, que el Govern haurà d'aprovar abans del 31 de desembre de 2020. La documentació ha estat distribuïda amb anterioritat als membres del CRSEC.

En primer lloc, el director de l'Idescat agraeix a la presidenta i fa un breu recordatori del marc normatiu estadístic, comentant que la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya és la principal norma bàsica d'estadística del nostre país i la Llei 5/2016, de 23 de desembre, del Pla estadístic de Catalunya 2017-2020 i de modificació de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya (en endavant, PEC 2017-2020) regula el sisè Pla que va aprovar el Parlament de Catalunya i defineix una programació quadriennal de programes anuals d'actuació estadística, dels quals ja es van aprovar i executar els del 2017, 2018, 2019 i 2020. El que es presenta en aquesta reunió és l'aprovació de la proposta de PAAE 2021 en execució del PEC 2017-2020 actualment prorrogat. Abans de comentar les principals novetats, Xavier Cuadras explica el canvi en el procediment d'enguany respecte d'anys anteriors en relació amb les reunions ordinàries del CRSEC i del Consell Català d'Estadística (en endavant, CCE), situant amb anterioritat la reunió del CCE (que es va reunir en data 26 d'octubre de 2020) per tal que pugui elaborar el dictamen previ de caràcter preceptiu (i no vinculant) sobre la proposta de PAAE 2021. Recorda que un cop s'aprova la proposta pel CRSEC, el conseller o la consellera competent en matèria estadística l'eleva al Govern perquè l'aprovi per decret.

A continuació el director comenta algunes de les novetats més destacables de les actuacions del PAAE 2021, per àmbits del Pla estadístic de Catalunya 2017-2020 i els organismes que hi participen. Explica, també, que la proposta de PAAE 2021 ha estat elaborada per tot el Sistema estadístic de Catalunya (en endavant, SEC) durant el període de juny a setembre de 2020. La informació s'ha recollit a partir d'una aplicació web adreçada al SEC amb l'assistència de l'Idescat. El nombre total d'actuacions estadístiques programades per al 2021 és de 327, en 114 de les quals hi participa l'Idescat, 194 els departaments de la Generalitat de Catalunya i 43 altres agents del SEC. Aclareix que la suma de tots tres no coincideix amb el total d'actuacions estadístiques, perquè en algunes participen més d'un organisme responsable. De les 327 actuacions, 40 són noves i 287 consolidades. Assenyala que hi ha una certa tendència creixent respecte del nombre total d'actuacions estadístiques: 317 l'any 2017 i 327 l'any 2021.

Pel que fa als costos directes estimats, les xifres estan en la línia d'anys anteriors, amb un cost directe total d'11,7 milions d'euros i un cost directe mitjà estimat per actuació de 35,9 milers d'euros. També comenta la diferència de valor si en comptes de considerar el cost mitjà es té en compte la mediana. La raó es deu a un conjunt d'actuacions que tenen una despesa molt superior i fan incrementar el valor mitjà per actuació, si bé, bona part de les actuacions estadístiques tenen un cost al voltant dels 15.000 euros.

Xavier Cuadras passa a comentar algunes de les actuacions estadístiques, si bé remarca que totes les actuacions són importants, però que la novetat o l'ampliació de la base informativa és un criteri per destacar en la sessió d'algunes novetats d'informació del SEC.

En l'àmbit de la població, esmenta els treballs metodològics per a l'elaboració de les Projeccions de població activa base 2018 i l'Estadística de l'onomàstica, una de les més consultades pels usuaris de l'Idescat, que passa a tenir una fitxa pròpia. En l'àmbit de l'economia, destaca l'inici dels treballs preparatoris d'un nou Marc Input-Output de Catalunya (operació de gran abast i que té lloc, aproximadament, cada deu anys). En l'àmbit del treball i de la societat, comenta l'estudi de viabilitat de la Demografia de l'afiliació a la Seguretat Social. També, els treballs de camp de l'Enquesta del finançament i de la despesa de l'ensenyament privat, l'Enquesta de violència masclista a Catalunya, l'Enquesta de la pràctica esportiva de menors i els treballs de preparació de l'Enquesta a la joventut de Catalunya i de l'Enquesta de l'ús del temps. En l'àmbit de les condicions de vida i protecció social, són novetat l'Estadística d'informes d'estrangeria, els Indicadors covid-19, l'Estadística de la violència masclista detectada al sistema sanitari públic de Catalunya i l'inici dels treballs de camp de l'Enquesta de salut de la ciutat de Barcelona. Continuen els treballs del Sistema integrat de metadades Qualitas i d'elaboració dels registres bàsics de Població, Territori i Entitats. Respecte de l'àmbit de georeferenciació, la publicació de resultats de l'índex socioeconòmic territorial. Pel que fa a l'àmbit d'indicadors i estadística de síntesi, són novetat els indicadors de l'economia blava, l'estudi de viabilitat de l'índex d'envelliment actiu i els indicadors dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS) determinats per les Nacions Unides per a Catalunya, que complementaran la bateria

d'indicadors ODS de la Unió Europea per a Catalunya. Finalment, pel que fa a l'àmbit de la difusió i promoció de l'estadística, esmenta els treballs de la revista acadèmica SORT i les activitats de promoció i concursos amb els estudiants.

Una vegada finalitzada la intervenció del director, la presidenta del CRSEC agraeix l'informe presentat i pregunta si algun assistent vol formular alguna pregunta o aclariment en relació amb la proposta del PAEE 2021. Sense cap intervenció, el CRSEC aprova la proposta de PAEE 2021.

3. Informe sobre el compliment del Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2019

Per a aquest punt la presidenta dona la paraula a la sub-directora general de Producció i Coordinació de l'Idescat, Cristina Rovira, per tal que informi del compliment del Programa anual d'actuació estadística per al 2019 (PAEE 2019), la documentació del qual ha estat distribuïda amb anterioritat als membres d'aquest CRSEC.

Cristina Rovira agraeix a la presidenta i comenta que una altra de les funcions que té encomanades l'Idescat és que un cop finalitzat un programa anual d'actuació estadística, a l'Idescat li correspon fer-ne el seguiment, i supervisar i homologar-ne l'execució, i elaborar un informe sobre el seu grau de compliment, del qual el Govern ha de donar compte al Parlament de Catalunya. En la sessió d'avui es presenta l'informe de compliment del darrer programa finalitzat que ha estat el PAEE 2019. La informació sobre el seguiment es pot consultar a través del web de l'Idescat, i en cada una de les fitxes de les actuacions estadístiques hi ha un apartat específic sobre el seu compliment

(vegeu: <http://www.idescat.cat/pec/2017-2020/?cat=acompliment&paae=2019>).

Aquest apartat proporciona informació sobre si l'actuació estadística s'ha dut a terme (es mostra en color verd), si s'ha dut a terme parcialment (es mostra en color gris) o no s'ha dut a terme (es mostra en color vermell). En el cas d'una actuació estadística duta a terme, es recull la informació que està disponible, s'inclou la referència temporal de les dades i la seva desagregació territorial i l'enllaç on es poden consultar els resultats. Si es tracta d'una actuació duta a terme parcialment, s'afegeix un nou punt en el qual s'exposen els motius del no compliment. Finalment, en el cas d'una actuació estadística no duta a terme, els motius pels quals no es va realitzar.

A continuació, la sub-directora comenta que del conjunt d'actuacions d'estadística oficial programades per al 2019 (un total de 323), 282 s'han dut a terme, 27 s'han dut a terme parcialment i 14 no s'han dut a terme. El compliment de les actuacions del PAEE 2019 ha estat del 95,7% (es consideren tant les actuacions dutes a terme com les dutes a terme parcialment). Els motius del compliment parcial o no compliment de les actuacions esmentades es deuen principalment a la manca de recursos humans, econòmics, la no disponibilitat de la informació per a la realització de l'estadística o l'endarreriment

considerable de la seva difusió pública. Finalment, comenta que la direcció de l'Idescat considera satisfactori aquest grau de compliment i que està en línia amb els PAAE anteriors.

La presidenta agraeix a la sub-directora l'exposició d'aquest punt i comenta si algun dels assistents vol fer alguna pregunta o observació. Sense cap intervenció, la presidenta comenta que el CRSEC es dona per assabentat de l'informe sobre l'execució del PAAE 2019.

4. Pla estadístic de Catalunya 2022–2025

La presidenta dona la paraula al director de l'Idescat perquè presenti l'estat actual dels treballs previstos per preparar l'Avantprojecte de Llei del setè Pla estadístic de Catalunya (en endavant, PEC).

El director de l'Idescat agraeix novament a la presidenta i inicia la presentació dient que parlar del nou PEC significa parlar del futur més immediat del SEC i de l'Idescat i que en la sessió d'avui vol compartir algunes línies estratègiques importants a l'hora d'elaborar-lo. Comenta que aquesta serà la 7a Llei del PEC que se sotmetrà al Parlament de Catalunya i, que d'acord amb la Llei d'estadística de Catalunya, s'estableix que el PEC és l'instrument d'ordenació i de planificació de l'estadística d'interès de la Generalitat i s'aprova per Llei del Parlament amb periodicitat quadriennal, després que s'hagi redactat i aprovat l'avantprojecte de Llei, si bé també explica que alguns dels plans d'estadística anteriors han estat prorrogats i han desplegat cinc, i fins i tot sis, programes anuals.

El nou PEC ha de recollir com a mínim el que s'estableix a l'article 42 de la Llei d'estadística de Catalunya: establir la determinació dels objectius generals i dels objectius específics de les activitats estadístiques, els criteris i les prioritats d'execució d'aquest Pla i, també, la col·laboració institucional que caldrà mantenir per dur-lo a terme. Afegeix que el PEC té una doble naturalesa: d'una banda, té un format de norma legal amb drets i deures i, de l'altra, és un exercici de planificació estratègica perquè estableix objectius generals i específics i, també, mesures per al seu seguiment i avaluació.

A continuació, Xavier Cuadras comenta que al director de l'Idescat li correspon impulsar l'elaboració del projecte de Pla estadístic i els programes anuals que el desenvolupen i fer-ne el seguiment; al CRSEC li correspon l'aprovació de les propostes pertinents d'activitats estadístiques per elaborar del projecte del PEC, i al Consell Català d'Estadística, com a òrgan consultiu, l'elaboració d'un dictamen previ i no vinculant sobre el projecte del PEC abans d'elevat-lo al conseller del departament competent en matèria de gestió i coordinació del SEC. El CCE també és competent per elaborar propostes i recomanacions sobre l'estadística i la seva situació a Catalunya en relació amb l'Estat i amb la UE.

Les línies estratègiques per al nou PEC proposades per la direcció de l'Idescat serien les següents:

- Compliment i adaptació de tota l'estadística oficial a Catalunya del *Codi de Bones Pràctiques de les Estadístiques Europees* i disseny de mecanismes de seguiment i avaluació del procés d'adaptació.
- Atenció a l'usuari i a les seves necessitats com a eix central de la producció i la difusió de l'estadística oficial de Catalunya (coneixement de les necessitats dels usuaris i política de facilitar de manera segura l'accés a la màxima quantitat de dades). En especial, promoure l'ús de les dades procedents de l'estadística oficial en els àmbits de la investigació científica i l'avaluació de les polítiques públiques.
- Potenciació de l'ús de registres administratius per a l'elaboració de les estadístiques oficials (millorar la qualitat dels registres administratius i garantir-ne l'accés als òrgans estadístics).
- Ús de fonts no tradicionals per a l'elaboració de les estadístiques oficials (big data, xarxes socials, etc.). Estudi del marc legal existent i les experiències d'altres instituts i potenciació dels acords amb empreses i institucions per fer ús de les noves fonts d'informació.
- Aprofundiment en la via d'incorporar la perspectiva de gènere i edat i d'aconseguir majors graus de desagregació geogràfica en l'estadística oficial.
- Major atenció de l'estadística oficial a les temàtiques mediambientals i relatives als col·lectius més vulnerables.
- Foment de la difusió i comunicació de l'estadística oficial, especialment a través de la millora contínua del web de l'Idescat (Portal Estadístic de Catalunya) i dels mitjans de comunicació i l'aprofitament de les xarxes socials.
- Implantació i extensió d'estàndards metodològics i de qualitat en totes les actuacions de l'estadística oficial de Catalunya per garantir la seva confiança i comparabilitat general (elaboració de guies i manuals de treball).
- Garantia del respecte del secret estadístic i el compliment de la legislació sobre protecció de dades personals per part de tots els òrgans del SEC.
- Delimitació de l'univers d'òrgans i institucions que conformen el SEC i definició dels protocols de corresponsabilitat i col·laboració en l'elaboració de les activitats estadístiques del PEC. Aquest punt pot comportar l'estudi de la composició dels òrgans de representació del SEC.

Pel que fa al pla de treball per abordar el nou PEC, l'Idescat en serà l'organisme coordinador, i com a tal, cal fer un seguit de treballs preparatoris. Una part correspon al mateix Idescat que, amb caràcter intern, ha de seleccionar els elements de la reflexió i els seus subjectes, establir l'operativa general i fixar encàrrecs-calendaris propis. L'Idescat es faria càrrec dels documents i anàlisis següents: avanç del compliment del PEC 2017-2020; anàlisi de referents anteriors en planificació estadística de l'entorn; grau d'alineació amb la normativa estadística de la UE; conèixer i avaluar la satisfacció dels usuaris sobre la producció i difusió estadística de què disposem actualment; i s'està preveient el disseny i execució d'una possible consulta a usuaris/experts/organismes especialitzats. Per una altra banda, i pel que fa als òrgans rectors del SEC, es preveu la possibilitat de constituir

comissions de treball en el si del Consell Català d'Estadística i del CRSEC. L'àmbit del seu treball podria cobrir els aspectes següents: valoració de la pertinència, fiabilitat, puntualitat, coherència i accessibilitat de la producció actual del SEC; i fer propostes prioritzades de millores i novetats en la futura producció/difusió estadística del SEC.

El director conclou la seva exposició, indicant que hi ha molta feina feta per endavant, i que, tot i que ha d'estar liderada per l'Idescat, necessita la col·laboració de tots els òrgans del SEC. Per tant, considera un aspecte molt positiu que el nou PEC es dugui a terme amb la col·laboració de tots els òrgans del SEC.

La presidenta agraeix l'exposició del director de l'Idescat i anima els representants del CRSEC a fer comentaris. Sense més intervencions dels assistents, la presidenta dona el Consell per informat sobre l'activitat de l'Idescat en aquest àmbit.

6. Torn obert de paraules

La presidenta inicia el torn obert de paraules fent constar un agraïment profund a l'Idescat i a tot el seu equip per la bona feina desenvolupada i que han presentat en la sessió d'avui, des dels diferents vessants tant en l'informe de compliment 2019, la proposta PAAE 2021, així com les línies estratègiques del proper PEC i com es plantegen en el futur. Aquestes línies les veu molt pertinents en relació amb canvis en l'ús de noves fonts en la producció, així com en la comunicació i difusió de l'estadística oficial a partir d'una millora contínua del web i l'aprofitament de les xarxes socials per donar a conèixer a tot el país i a la gent jove la importància de l'estadística oficial, a partir de la bona feina desenvolupada per l'Idescat. També vol posar en valor que, malgrat el context de la covid-19, l'Idescat ha seguit produint i publicant les estadístiques, fet que mostra la seva ràpida adaptació a aquestes especials circumstàncies, sobretot en els darrers mesos, i reitera de nou l'agraïment a l'Idescat pel treball realitzat.

El director en nom de l'equip de l'Idescat agraeix les paraules de la presidenta, Natàlia Mas.

A continuació, Marta Curto, directora general d'Anàlisi Econòmica del VEH, s'afegeix als agraïments de la secretària general, i de la bona feina duta a terme per l'Idescat, i a tall d'exemple menciona la reunió que va tenir fa pocs dies amb l'equip de producció d'estadístiques de comptabilitat econòmica de l'Idescat. També comenta que una línia de treball que sembla rellevant és la del big data, i manifesta el seu suport i col·laboració amb l'Idescat per impulsar-la, especialment en el context de pandèmia actual davant la necessitat de disposar de projectes que puguin proporcionar dades d'alta freqüència.

Tant el director com la sub-directora general de Producció i Coordinació de l'Idescat agraeixen novament les paraules de la directora general envers l'Idescat.

Sense més intervencions, la presidenta finalitza la sessió i agraeix de nou l'assistència a l'equip de l'Idescat i a tothom per seguir eixamplant la base estadística del país, que permetrà prendre bones decisions tant en l'àmbit polític com en la resta d'àmbits de la societat.

Acords

- 1 Aprovar l'acta de la sessió del CRSEC celebrada el 28 d'octubre de 2019.
- 2 Aprovar la proposta de Programa anual d'actuació estadística de Catalunya per a l'any 2021.
- 3 Donar-se per assabentats els assistents de l'informe de compliment del Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2019.

La presidenta del CRSEC aixeca la sessió a les 19.00 hores, de la qual, com a secretari, estenc aquesta acta.

Vist i plau
La presidenta

El secretari

Natàlia Mas Guix
Secretària d'Economia
(presidenta suplent
per Resolució del vicepresident del Govern
i conseller d'Economia i Hisenda,
de 2 de novembre de 2020)

Xavier Cuadras Morató